

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

PROCESUL-VERBAL nr. 12
al ședinței publice a Consiliului Audiovizualului
din 17 martie 2022, ora 11:00

**Mun. Chișinău,
Consiliul Audiovizualului,
bir. 203, Sala de ședințe**

TOTAL MEMBRI AI ȘEDINȚEI :	6
TOTAL DECIZII APROBATE :	6
ANEXE:	Deciziile CA 82, 83, 84, 85, 86, 87.
PREȘEDINTE:	Liliana VIȚU-EȘANU.
MEMBRI PREZENȚI:	Tatiana CRESTENCO, Orest DABIJA, Ana GONȚA, Ruslan MIHALEVSCHI, Larisa TUREA.
MEMBRI ABSENȚI:	Eugeniu RÎBCA
DGLAM:	Lilia GUȚU Tatiana EFTODI
DJR:	Grigore Chițanu
INVITAȚI:	-

ORDINEA DE ZI:

NR. CRT.	DENUMIREA CHESTIUNII	RESPONSABIL DE PREGĂTIRE	RAPORTOR
1.	Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării programului „Вести Недели” difuzată de postul de televiziune „RTR Moldova”, la data de 20 februarie 2022	DGLAM	V. CECAN
2.	Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciului media audiovizual „NTV Moldova”, urmare a autosesizării membrului Consiliului Audiovizualului, Orest Dabija	DMTV/R	V. STEȚCAIA
3.	Cu privire la examinarea cererii de prelungire a licenței de emisie eliberată PP „Timpul de dimineață” SRL pentru postul de televiziune „10 TV”	DLA	N. DASTIC
4.	Diverse		

L. VIȚU-EȘANU:	– Bună dimineața. Suntem 6 membri prezenți la ședință. Constat caracterul deliberativ. Cine este pentru deschiderea ședinței, rog să votăm.
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Cine este pentru aprobarea Ordinii de zi, cu un subiect suplimentar, al 4-lea, care va fi cu privire la modificarea Deciziei CA nr. 61 din 02 martie?
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Ce propuneri aveți pentru „Diverse”?
R. MIHALEVSCHI:	– Eu am o propunere pentru „Diverse”. Propun monitorizarea unor subiecte în programul de știri „Время новостей”, difuzat de serviciile media „TV 6” și „Orhei TV”.
L. VIȚU-EȘANU:	– Dna Gonța, vă rog.
A. GONȚA:	– O să am și eu un apel, la sfârșit, către toți furnizorii de servicii media, în contextul conflictului armat din Ucraina.
L. VIȚU-EȘANU:	– Stimați colegi, eu aș dori să propun să monitorizăm furnizorii naționali pe felul în care reflectă în mass-media prezența refugiaților din Ucraina în țara noastră. Ceea ce propun eu ar fi doar principalul buletin al serii de la prime-time de seară, timp de o săptămână. Cine este pentru aprobarea Ordinii de zi, cu completările de la „Diverse”?
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Mulțumesc.
ORDINEA DE ZI:	CHESTIUNEA nr. 1 Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării programului „Вести Недели” difuzată de postul de televiziune „RTR Moldova”, la data de 20 februarie 2022
V. CECAN:	– În contextul monitorizărilor inițiate de Consiliul Audiovizualului (CA) pe perioada stării de urgență, urmare a demersului din 28 februarie 2022 din partea membrului CA, Ruslan Mihalevschi, în temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a solicitat, prin scrisorile nr. 220 din 28 februarie 2022 și nr. 233 din 01 martie 2022, „TV - Comunicații Grup” SRL, prezentarea în termen de o zi, a înregistrărilor programelor audiovizuale difuzate de serviciul media „RTR Moldova”, pentru perioadele: - 06 februarie, orele 19:00 - 22:00;

- 11, 12, 13, 14, 15 februarie, orele 19:00 - 22:00;
- 20 februarie, orele 19:00 - 22:00;
- 21 februarie, orele 20:00 - 24:00;
- 22 februarie, orele 00:00 - 22:00.

Totodată, prin Decizia nr. 67 din 02 martie 2022, Consiliul Audiovizualului a dispus monitorizarea serviciului de programe al postului de televiziune „RTR Moldova”, pentru perioadele: 06 februarie, orele 19:00-24:00; 11, 12, 13, 14, 15 februarie, orele 19:00-24:00; 20 februarie, orele 19:00-24:00; 21 februarie, orele 20:00-24:00 și 22 februarie, orele 00:00-24:00, privind respectarea prevederilor art. 13 alin. (1), (4), (5), (6) și art. 17 alin. (3) din Codul serviciilor media audiovizuale.

Prin scrisoarea nr. 5/3 din 04 martie 2022, „TV - Comunicații Grup” SRL comunică următoarele: *„Ca răspuns la scrisoarea nr. 220 din 28.02.2022, recepționată la 02.03.2022, vă comunicăm că, din cauza problemelor tehnice legate de server, programele audiovizuale difuzate de Compania „TV - Comunicații Grup” SRL, la postul de televiziune „RTR Moldova”, în perioadele 05.02 – 23.02.2022, nu au fost înregistrate și la data de astăzi nu avem posibilitatea să prezentăm spre examinare Consiliului înregistrările solicitate. În același timp, ținând cont de data și ora programelor solicitate, înțelegem că Consiliul este interesat în controlul programelor audiovizuale de știri și informative, și aceste programe fără careva modificări pot fi vizionate pe site-ul web al postului de televiziune – <https://rtr.md/vesti-moldova>”.*

În anexă furnizorul a remis explicația inginerului de echipamente de televiziune, Oleg Zapșa, care comunică că: *„În luna februarie 2022, și anume în perioada 06.02 – 23.02.2022, în timpul difuzării canalului „RTR Moldova” au apărut probleme tehnice, deoarece s-a constatat că serverul era supraîncărcat și nu putea înregistra programele audiovizuale difuzate. Astfel, nu avem înregistrarea tuturor programelor pentru perioada sus-indicată”.*

Prin urmare, din cauza neprezentării de către furnizorul de servicii media a tuturor înregistrărilor solicitate ale serviciului de programe solicitate de Consiliul Audiovizualului, a fost posibilă doar o monitorizare parțială.

În conformitate cu prevederile art. 24 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale: *„Furnizorul de servicii media trebuie să păstreze o copie a fiecărui program audiovizual inclus în serviciul media audiovizual liniar cel puțin 30 de zile de la data difuzării acestuia”.*

Totodată, potrivit prevederilor art. 84 alin. (5): *„Se sancționează cu amendă de la 5000 de lei la 10000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări: i) nerespectarea prevederilor art.24 alin.(2) și (3) și refuzul de a pune la dispoziția Consiliului Audiovizualului înregistrările serviciului media audiovizual”.*

În contextul celor expuse mai sus, în temeiul prevederilor art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea a

șase buletine informative locale difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „RTR Moldova”:

- 11, 14 februarie – buletin în limbă română;
- 15 februarie – buletin în limba rusă;
- 21 februarie – buletin în limbile română/rusă;
- 22 februarie – buletin în limba rusă;
- 20 februarie – programul „Вести недели” preluat din Federația Rusă și difuzat de serviciul media audiovizual de televiziune „RTR Moldova”.

Rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „RTR Moldova” au atestat că atât în programele informative locale, cât și în programul retransmis „Вести Недели”, majoritatea subiectelor cu referire la evenimentele din Ucraina sunt reflectate unilateral, cu acuzații neprobate, amestec dintre fapte și opinii, informațiile fiind prezentate părtinitor. Totodată, a doua sursă sau o sursă alternativă fie este omisă, fie este prezentată formal. Per ansamblu, analiza calitativă a informațiilor relatate conturează un tablou în care autoritățile ucrainene, SUA și NATO sunt părțile criminale, provocatoare și care nu doresc instaurarea păcii în regiune, în timp ce Rusiei îi revine rolul de pacificator și care mereu în acțiunile sale s-a ghidat de factorul diplomatic.

Prin urmare, se atestă că furnizorul media audiovizual „TV - Comunicații Grup” SRL a comis mai multe încălcări de la prevederile art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale, inclusiv de la prevederile **art. 13** alin. (6) lit. a) din CSMA, conform cărora: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică”*.

În cadrul subiectului difuzat în buletinul de limbă rusă „Вести Moldova”, din 15 februarie 2022, ora 19:00, prezentatorul vine cu niște afirmații referitor la autoritățile ucrainene, făcând trimiteri la declarațiile reprezentantului Ministerului Afacerilor de Externe din Rusia: *„У Киева нет сил и смелости публично заявить о нежелании выполнять Минские соглашения, вместо этого, украинские власти занимаются фарсом и подлогом, об этом заявил официальный представитель российского МИДа Мария Захарова”*. În subiect lipsesc, însă, opinii ale reprezentanților Ucrainei cu referire la acest subiect, afirmația oficialului rus fiind o opinie, fapta nefiind demonstrată de jurnaliști.

Amestec dintre fapte și opinii, prezentare unilaterală, lipsită de imparțialitate și bună-credință se atestă și în mai multe subiecte difuzate din cadrul emisiunii retransmise din Federația Rusă „Вести недели”, difuzată de „RTR Moldova” pe 20 februarie 2022. Astfel, subiectele abordate sunt relatate părtinitor de către prezentator, care vine cu afirmații și comentarii adesea lipsite de substrat factologic. În majoritatea subiectelor lipsesc probele pentru afirmațiile făcute, informațiile fiind, de fapt, comentarii și opinii. În cazul în care totuși

sunt prezentate unele opinii alternative, acestea fie sunt rupte din context, fie nu vizează direct cele afirmate în material. Drept exemplu pot servi subiectele:

1. Titlu: „Конструируя провокацию”

Moderator (în cadru): „Если прямо, то это означает, что как раз в эти дни, в ближайшую неделю, Америка изобретает провокацию или уже изобрела, чтобы обвинить Донбасс, а значит, и Россию, во вторжение на Украину. И ничего, что у Штатов, как говорится, «плохая кредитная история». От провокаций в Тонкинском заливе для нападения на Вьетнам в 60-е годы прошлого века, до уже нашего времени — легендарные белые пробирки якобы с химоружием в руках госсекретаря Колина Пауэлла для нападения на Ирак (în cadru apare secretarul Colin Powell cu o eprubetă în mână în timpul discursului, apoi sunt arătate cadre cu explozii și focuri). Никто ни за что так и не извинился. Так что неотягощённая чувством вины Америка сейчас тащит Украину на войну с Россией (imagini din arhivă din cadrul unor acțiuni militare). Нам война точно не нужна, украинцам тоже. Не нужна война на своём континенте и европейцам. А вот американцам и англичанам — нужна”.

Care este știrea din această informație, nu este clar. Materialul este unul de analiză/opinie/comentariu subiectiv(ă), care depășește în mod clar cadrul unui buletin de știri în care trebuie să ni se prezinte fapte bazate pe argumente și pe toate pozițiile relevante într-un subiect conflictual. Amintim că emisiunea a fost difuzată pe 20 februarie, cu 4 zile înainte de începerea agresiunii militare ruse în Ucraina, iar modul de prezentare a informațiilor sugerează că SUA/Occidentul ar pregăti o provocare pentru a „tări” Ucraina într-un război cu Rusia, război pe care aceasta din urmă nu-l vrea, dar de care ar avea nevoie SUA și Marea Britanie, sugerează jurnaliștii de la „RTR”.

2. Moderator (în cadru): „Американцам призывы к миру не нравятся. Они не отвечают нам по существу и готовы жёстко сменить международную повестку, пусть даже развязав украинскими руками войну в Донбассе, а там - война всё спешит.

Британский кабинет Бориса Джонсона сладострастно ждёт эту войну (în cadru apare ministrul Marii Britanii), потому что она тоже переключает внимание и внутреннего правительственного кризиса на „запрограммированное российское вторжение”. Да и королевской фамилии срочно нужны отвлекающие факторы. Скотленд-Ярд раскопал, что прямой наследник престола, принц Чарльз, раздавал высокие британские ордена, почетные титулы и даже подданство иностранному бизнесмену с легко запоминающимся именем — Махфуз Мареи Мубарак бен Махфуз (în cadru apare foto cum prințul Charles oferă un ordin omului de afaceri din Arabia Saudita, preluată de pe gettyimages.) Сейчас расследование полиции двор не комментирует. Но всё же, хочется отвлечься, да хоть на войну... Нужна война и Турции, конкретно, Эрдогану. 40-процентная инфляция ведь не пощадит даже национального лидера. Заварушка по соседству в таких случаях всегда плюс.

Войну может постараться использовать в своих

предвыборных интересах и президент Франции. Но уж точно кому нужна победоносная война в Донбассе, жизненно необходима, то это Зеленскому и украинским нацикам. Зеленский запутался, наобещал американцам с три короба, а нацики без войны теряют патриотический ореол. Россия буквально навязывает США и НАТО дипломатический диалог. Мы уж точно не за войну”.

Materialul abundă în acuzații la adresa liderilor occidentali, a cancelariilor europene, fără să fie prezentată măcar o poziție a celor vizați. Pe 20 februarie este folosit cuvântul „război” pe care l-ar aștepta premierul britanic, și care le-ar putea conveni, potrivit jurnaliștilor ruși, mai multor țări europene, dar și președintelui ucrainean. Textul „știrii” este, de fapt, un comentariu, în care sunt amestecate fapte (neprobate și nesustținute de surse pluraliste), cu opinii pronunțate. Prezentatorul folosește repetat expresia „украинские нацики”, în timp ce nu specifică exact la cine (la un grup politic sau la un grup etnic) se referă această expresie care poate fi tratată ca o încercare de a incita la ură. Pentru întărirea acuzațiilor și a afirmațiilor fără substrat factologic este citată o singură sursă, președintele Federației Ruse.

3. Titlu: „Шольц смеётся над геноцидом”

Moderator: *„Ещё один важный момент по Мюнхену. Выступая на конференции, канцлер Германии Олаф Шольц сослался на свою недавнюю дискуссию с Путиным”.*

Citat, cancelar german, Olaf Scholz: *„Он (Путин) приводит аргумент, что в Донбассе происходит что-то вроде геноцида, что реально смешно, скажем это прямо”.*

Moderator: *„А вот здесь, поподробнее. Размышляя об обвинениях украинских нациков в геноциде, Шольц использует английское слово „ridiculous” — „смехотворно, смешно”. Но здесь, канцлер Германии, страны, которая ровно геноцид на нашей территории в годы Великой Отечественной войны и практиковала, явно теряет чувство такта. Не немцам смеяться в таком случае, и не немцам не уметь различать геноцид. Вот памятник установлен в донбасском Краснодаре ещё в советские времена (pe ecran este arătat monumentul) – чаша со скорбью. Поддерживается в порядке до сих пор. Под ним покоятся останки, перенесенные из трех братских захоронений”.*

În acest caz, o declarație a cancelarului german scoasă din context este utilizată pentru a face transferul de imagine negativă, făcându-se referire la atrocitățile regimului nazist din perioada celui de-al doilea război mondial. Acele evenimente tragice, atribuite în special regimului din Germania, sunt readuse în contextul actual, în Germania și Ucraina de astăzi, sugerându-se că naționaliștii ucraineni ar proceda ca și naziștii acum opt decenii. La fel, generalizarea la care se recurge în material (*Не немцам смеяться в таком случае, и не немцам не уметь различать геноцид*) denotă rea-credință, lipsă de imparțialitate și corectitudine în prezentarea informației, ideea indusă fiind atribuirea unei etichete întregului popor german. Referirea la o singură sursă (un oficial din Lugansk), care prezintă niște cifre, întărește comentariile și opiniile din material, dar nu demonstrează

	niciun fapt. Beneficiarul/beneficiara de informație este invitat/invitată să facă legătura dintre națiști și Ucraina, jurnaliștii apelând în special la sensibilitatea cu care poporul rus reacționează la cuvintele „nazism”, „genocid”, „marele război pentru apărarea patriei” (cum este numit al doilea război mondial în Rusia) etc. Dezechilibru în prezentarea tuturor părților a fost atestat și în cadrul primului subiect difuzat pe 22 februarie 2022, în buletinul de limbă rusă „Вести Moldova”, ora 19:00, care se referă la semnarea decretului de către Rusia privind recunoașterea independenței celor două republici din estul Ucrainei, Donețk și Lugansk. Subiectul a fost realizat în baza discursului președintelui rus, Vladimir Putin (durata: 10:41). În discursul său, liderul rus vorbește despre situația din Ucraina și istoria despre formarea statului ucrainean, criticând deciziile lui Lenin, Stalin și Hrușciiov de cedare a unor teritorii în favoarea Ucrainei. Totodată, Vladimir Putin vine cu acuzații dure la adresa Ucrainei și a partenerilor externi. Din relatările reporterului, se desprinde ideea că, în timp ce Rusia cu Ucraina aveau relații de colaborare pe plan economic, Ucraina își îndeplinea planul de aderare la NATO, ceea ce pentru Rusia reprezintă o amenințare gravă, subliniată prin expresia „как нож к горлу”. În continuare se dau declarațiile lui Vladimir Putin care aduce acuzații și în adresa SUA și NATO, precum că principala lor țintă de atac este Rusia și folosesc Ucraina ca mijloc de creare a unui conflict cu acesta. Subiectul se încheie cu afirmațiile: „Kievul ignoră acordul de la Minsk, evită orice dialog cu Donbassul și intensifică conflictul din estul Ucrainei”, iar din aceste considerente Rusia recunoaște independența celor două republici, Donetsk și Lugansk. Declarațiile președintelui rus nu au fost echilibrate cu nicio altă poziție a actorilor vizați, jurnaliștii completându-le cu opinii și comentarii subiective, unilaterale, lipsite de imparțialitate. Această modalitate de a prezenta informația nu favorizează formarea liberă a opiniilor publicului despre subiect. De specificat că, prin Decizia nr. 16/95 din 28 aprilie 2021, Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică „TV - Comunicații Grup” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „RTR Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a).
L. VIȚU-EȘANU: Reprezentant „RTR Moldova”:	– Întrebări către raportor? De la „RTR” ar dori să ne comunice poziția lor pe marginea raportului? Vă rog. Bună ziua. – Bună ziua. Sunt reprezentantul postului de televiziune „RTR Moldova”.
L. VIȚU-EȘANU: Reprezentant „RTR Moldova”:	– Aveți comentarii pe marginea raportului nostru de monitorizare? – Onorați membri ai Consiliului, avem câteva comentarii la raport. Dorim să spunem că, spre exemplu, despre programul „Вести недели”. Considerăm că nu este încălcat art. 13 din Cod, deoarece

	„RTR Moldova” numai a făcut retransmiterea programului din Federația Rusă, fără careva modificări a conținutului, cum este prevăzut de Cod. Nu putem fi sancționați despre informația prezentată în program, care pur și simplu este retransmis. Ce se referă la alte programe locale ca „Вести Молдова”, considerăm că tot nu este încălcat vreun alineat al art. 13, deoarece, spre exemplu, s-a referit că în programul din 15 februarie lipsesc unele comentarii din partea Ucrainei. Dorim să menționăm că comentariile lipsesc nu din dorința furnizorului sau postului de televiziune „RTR”, dar anume din lipsa comentariilor în realitate. Când sunt comentarii sau careva informații din două părți, din Federația Rusă și din Ucraina, aceasta este difuzat în toate știrile. Spre exemplu, în Вести Молдова” din 22 februarie este prezentată informația și comentariile președintelui Ucrainei, Volodymyr Zelensky. Noi nu ascundem careva informație, dar prezentăm ceea ce este în realitate. Dorim să menționăm că la moment, nu știu, ... explicație a Consiliului sau dorim să intervenim cu o declarație, ca să fie emisă o decizie explicativă a Consiliului la ceea ce se referă la comentariile la pct. 13, deoarece considerăm că opinia Consiliului este una subiectivă și nu sunt clare criteriile – ce se înțelege sub imparțialitate sau informație clară, prezentată cu bună-credință. Noi considerăm că nu încălcăm art. 13. Dacă Consiliul consideră că încălcăm, trebuie cumva să fie explicat acest fapt, prin hotărâre legală.
L. VIȚU-EȘANU:	– Mulțumim. Are cineva întrebări? Nu. Suntem la partea deliberativă, colegi. După cum veți vedea în proiectul de decizie, se propune să sancționăm postul pentru neprezentarea materialelor. Am expediat 2 scrisori. Avem o notă de serviciu, am mai avut și alte situații cu notele de serviciu, pe care noi nu le-am considerat drept un argument care să țină. Dacă aveți propuneri pe mărimea sancțiunii? Dle Mihalevschi, vă rog.
R. MIHALEVSCHI:	– Cu permisiunea dvs., o să vorbesc în limba rusă. Хочу начать с того, почему я обратился с предложением провести мониторинг этих программ. В частности, я выступил на заседании с предложением провести мониторинг воскресных эфиров на „RTR Moldova” по одной простой причине, что в этот период, в prime-time, с 21:00 - более 2-х часов - в эфир выходит информационная программа „Вести недели”. Ещё раз подчеркну: более 2-х часов. Как показал мониторинг - спасибо специалистам за работу, это более 40 страниц - что большая часть времени в этой программе, в той единственной записи которая у нас есть за этот период, большая часть времени была посвящена теме Украины. И то что показал этот отчёт, на мой взгляд, совершенно явные нарушения 13 статьи. Здесь сложно согласиться с позицией телеканала, потому что в Кодексе чётко написано, что поставщики медиауслуг несут редакционную ответственность за выбор контента которые они распространяют. Нет разделения - ретранслируемый это контент или местный контент - ответственность перед законом Республики Молдова одна и та же.

От себя хочу добавить, что когда я смотрел эту программу, эти 2 часа, у меня было стойкое ощущение „дежа вю”, потому что мне иногда казалось, что я это уже видел. Почему? Потому что предыдущие наши мониторинги касались так же ретранслируемых из Российской Федерации новостных программ и некоторые вещи, похожим образом, на самых разных каналах из Российской Федерации одинаково подавались. Одна из главных проблем - это полный субъективизм и отсутствие взвешенного подхода к подаче информации. Зрители телеканала, через эти программы, получали только одностороннюю картину мира, более того, картину мира в которой есть одна позиция, и позиция не просто Российской Федерации, а конкретного политического руководства этой страны. С этой точки зрения, большинство событий и рассматриваются, тогда как Кодекс аудиовизуальных медиауслуг Республики Молдова требует, чтобы информация была взвешенной, чтобы присутствовали разные точки зрения. Более того, эти очки зрения должны быть сбалансированы. Это означает, что не должно быть явного перекося в какую-либо из сторон.

Опять же, язык журналистов, которые выпускают материалы, находятся в разрезе с требованиями закона, потому что есть чёткое требование, что мнения должны быть отделены от фактов. Когда сообщают факты, примешивая при этом собственное мнение в изобилии, это не соответствует требованиям закона. Более того, мы слышали эти выражения - „украинская нация” и т.д. Когда мы говорим об этом выражении, не понятно к кому относится это выражение. На мой взгляд, это выражение используется совершенно фривольно, то есть я не могу сделать вывод о ком идёт речь, о ком говорит ведущий. Он говорит о политических группах, он говорит об этнических группах? На мой взгляд, такие выражения в информационной программе - это грубое нарушение закона. Ещё раз повторю, проблема этих программ, в том, что население получала искажённую картину мира, потому что не бывает только чёрного и белого, есть разные точки зрения. Эти точки зрения должны быть понятны. Из этих программ, к сожалению, получить адекватную объективную картину мира о том какова реальность - сложно или, практически, невозможно. Ещё раз говорю, не согласен с точкой зрения представителя телеканала. Более того, если прочитать ещё раз статью 13, внимательно, од и до, я журналист, редактор в прошлом, я прекрасно понимаю, как правильно это можно сделать. Мне сложно понять непонимание того, как это можно было бы сделать правильно.

Aici am avut o întrebare. Noi avem doar un alineat. Poate Direcţia juridică poate explica de ce avem numai acest alineat?

A. GONȚA:

– Vreau şi eu să continui ideea dlui Ruslan Mihalevski, cu care rezonез în totalitate. Şi am o mică remarcă la spusele dnei reprezentante a furnizorului de servicii media audiovizuale. Sper ca s-a citit atent raportul Direcţiei monitorizare. Încălcările pe care le-au depistat colegii noştri, din аşa-numitele buletine locale, se referă de

fapt tot la partea externă a buletinului de știri. Iar acele știri externe, de fapt sunt *copy paste* de la buletinul din Federația Rusă, în care la fel nu s-a intervenit cu nicio virgulă. Acest furnizor are această practică de mai multă vreme, când în rubrica „Știri externe” (ea se numește „Вести в мире”) este preluat conținutul de la postul-mamă din Federația Rusă, și nu este specificat măcar ... Uneori, apare numele jurnalistului, uneori, nici nu apare. Deci, este o încălcare și la acest capitol. De aceea, este clar de ce nu a fost și a doua opinie, pentru că e aceeași abordare. Eu compar, de exemplu, cu buletinele în limba română, dacă le putem numi buletine. Sunt niște citate ale comunicatelor de presă ale instituțiilor publice din Republica Moldova, dar este o diferență foarte mare între ceea ce se dă în română și ceea ce se dă în limba rusă. În buletinele în limba rusă, în ceea ce privește subiectele din Republica Moldova, acolo într-adevăr nu se încalcă nici un alineat, nicio literă de la art. 13. Încălările au fost atestate anume la știrile externe, înserate în buletinul local, dar preluate în totalitate, 100%, de la postul-mamă.

Ce ține de sancțiuni, din punctul meu de vedere, aici sunt încălcări și de la alin. (1) lit. a) și b) – cu *faptele și opiniile* și cu *imparțialitatea și buna-credință*. Este și ceea ce spuneam de la art. 5 – cu înregistrările provenite din alte surse fără a marca acest lucru, fără a spune telespectatorului că este vorba de o preluare. Este și alin. (4). Dar pentru ca această monitorizare este una anterioară decizie noastră din 02 martie, când am acoperit perioada 24-27 februarie, noi nu putem să mergem la următoarea treaptă de sancționare. De aceea, am rămas doar la articolul care, eventual, ne permite să avansăm, pentru că nu poți să dai avertizări de mai multe ori. Corecțai-mă, Grigore, dacă greșesc.

Gr. CHIȚANU:

– Aveți dreptate. Vreau să mai adaug o precizare cu privire la retransmisiune. Codul serviciilor media audiovizuale prevede: *furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media*. În cazul nostru, furnizorul, exact cum ați menționat și dvs., poartă responsabilitatea editorială, într-un conținut difuzat, pentru toate programele care a difuzat dumnealui. Iar distribuitorii de servicii media, ei într-adevăr retransmit serviciul media și nu au dreptul să intervină. În cazul distribuitorului, nu are dreptul să intervină. În cazul furnizorilor, conform conținutului Codului de servicii media, el ar trebui să facă cel puțin programe locale, care sunt prevăzute. Și în cazul în care nu reușește, poate să achiziționeze de peste hotare. Respectiv, e la alegerea lui ce achiziționează, dar el trebuie să se asigure că programele achiziționate corespund prevederilor CSMA, indiferent că sunt cu caracter pentru copii, știri. etc., ele trebuie să corespundă. La art. 13 nu este o excepție, precum că nu se aplică programelor de știri sau altele, achiziționate. Respectiv, se aplică la tot ce este difuzat de către furnizor. Iar distribuitorul retransmite serviciul media audiovizual fără a interveni, acolo e cu totul altceva. Ei retransmit serviciul, nu un program. Mai mult ca atât, conform CSMA, furnizorii care achiziționează programe, mai ales dacă este de peste hotare și nu este în limba română, practic, este imposibil ca el să fie retransmis. Este art. 19 alin. (3) care spune că: „orice program

	retransmis de peste hotare care nu este în limba română urmează a fi subtitrat. Respectiv, este imposibil ca concomitent să fie ... Dar asta deja nu contează, că dacă el este retransmis sau achiziționat și este dat ..., oricum dumnealor poartă responsabilitatea.
L. VIȚU-EȘANU:	– Dar totuși ca să rămânem la diferența dintre conținuturile retransmise și conținuturile achiziționate, aici totuși este vorba despre achiziționat sau retransmis? Pentru că trebuie să facem o diferență.
Gr. CHIȚANU:	– Ei achiziționează. Faptul că deja este difuzat concomitent cu ...
L. VIȚU-EȘANU:	– Doamna a spus că ei a retransmit, nu au vorbit despre faptul că este un conținut achiziționat. Ei pot să facă retransmisiuni în loc de achiziții?
Gr. CHIȚANU:	– Oricum, dacă achiziționează, în retransmisie, concomitent ...
A. GONȚA:	– Retransmisiunea este o chestie tehnică, e procesul prin care se ...
Gr. CHIȚANU:	– Nu că e tehnică, retransmisiunea e momentană.
L. VIȚU-EȘANU:	– Aceste conținuturi cum sunt reflectate în raportul anual? Ca conținut retransmis sau ca conținut achiziționat?
Gr. CHIȚANU:	– Ca conținut achiziționat.
L. VIȚU-EȘANU:	– Când de fapt el este unul retransmis? Dna a spus că este un conținut retransmis.
A. GONȚA:	– E retransmis după achiziționare.
L. VIȚU-EȘANU:	– Păi, și da, și nu. Dacă el este retransmis, el trebuie să fie reflectat ca un conținut retransmis, și nu prezentat în raport ca unul achiziționat. Deci, avem și aici de făcut un pic de regulă. Ei poartă responsabilitatea. Nu contează că este retransmis sau achiziționat, sau produs local – cade sub incidența CSMA. Dacă sunt în dificultate să înțeleagă ce înseamnă art. 13 și Codul, atunci trebuie să-și pună întrebarea dacă ei trebuie sau nu mai trebuie să dețină licență. Pe mărimea amenzii pentru neprezentarea înregistrărilor, care sunt propunerile? Dna Crestenco, vă rog.
T. CRESTENCO:	– Partea ce ține de aplicarea amenzii pentru neprezentare, din câte a fost raportat de dna Cekan, e vorba de faptul că 2 scrisori au fost transmise, da?
V. CECAN:	– Exact. La data de 28 februarie și 01 martie.
T. CRESTENCO:	– Inițial, ei s-au eschivat? În cazul dat, propun să fie aplicată amenda maximă.
L. VIȚU-EȘANU:	– De acord. Pe a doua sancțiune, aici vorbim despre încălcarea art. 13

R. MIHALEVSCHI:	alin. (6) lit. a), cine și ce propunere are? Dle Mihalevschi, vă rog. – Eu aş propune 10 000 de lei – maximă. Din logica deciziei precedente și din logica că aceasta a fost în timpul orelor de maximă audiență. În privința la ceea ce am vorbit despre alineate, noi putem include ceea ce a propus dna Aneta în partea motivațională? Să nu schimbăm dispozitivul, dar să includem aceste alineate.
L. VIȚU-EȘANU:	– De acord. O să rugăm Direcția juridică și monitorizarea să completeze cu alineatele pentru care am spus că am constatat încălcări, dar acum nu se pretează la o avertizare, și am explicat de ce. Dacă nu sunt alte propuneri, supun votului următoarea decizie. A lua act de rezultatele monitorizării serviciului media „RTR Moldova”. Cine este pentru, rog să votăm.
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei „TV - Comunicații Grup” SRL, fondatoarea serviciului media „RTR Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 24 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. i) din Cod. Cine este pentru, rog să votăm.
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. A sancționa cu amendă în mărime de 10000 de lei „TV-Comunicații Grup” SRL, fondatoarea serviciului media „RTR Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod. Cine este pentru, rog să votăm.
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Vă mulțumesc.
CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI DECIDE: 1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „RTR Moldova (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA). 2. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei „TV – Comunicații Grup” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „RTR Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 24 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. i) din Cod (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA). 3. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei, „TV – Comunicații Grup” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „RTR Moldova”, pentru încălcarea	

repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA).

4. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, „TV – Comunicații Grup” SRL este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „RTR Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 24 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, conform căroră: „Furnizorul de servicii media trebuie să păstreze o copie a fiecărui program audiovizual inclus în serviciul media audiovizual liniar cel puțin 30 de zile de la data difuzării acestuia”.

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „RTR Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, conform căroră: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: Asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateră publică”.

4.1. „TV-Comunicații Grup” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

5. „TV – Comunicații Grup” SRL va prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial.

Datele bancare pentru achitarea amenzii: Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7

Codul IBAN: MDXXTR G AAA 143111 LLLL 0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 „Regulamentul cu privire la Transferul de credit” (cod numeric); „LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

6. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

7. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV și Serviciul Economie, finanțe și evidență contabilă.

8. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

ANEXĂ:	DECIZIA nr. 82 din 17 martie 2022
---------------	--

ORDINEA DE ZI:	CHESTIUNEA nr. 2 Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciului media audiovizual „NTV Moldova”, urmare a autosesizării membrului Consiliului Audiovizualului, Orest Dabija
V. STEȚCALA:	– În cadrul ședinței publice din 11 martie 2022, membrul Consiliului Audiovizualului, Orest Dabija, s-a autosesizat cu privire la buletinul informativ din 09 martie 2022, difuzat de furnizorul de servicii media „NTV Moldova”, la ora 19:00. Membrul CA a precizat că pe parcursul buletinului de știri au fost realizate patru reportaje: <i>„Fermierii vor să exporte porumb”</i>, <i>„Cererea Ucrainei va fi examinată separat”</i>, <i>„SUA continuă războiul economic”</i> și <i>„Ucraina poligon biologic”</i> în cadrul cărora nu s-a ținut cont de prevederile art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale. Astfel, Orest Dabija a solicitat monitorizarea buletinului de știri din 09 martie 2022, ora 19:00, difuzat la „NTV Moldova”, în conformitate cu prevederile art. 13 din CSMA. În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a efectuat monitorizarea principalului buletin de știri al furnizorului de servicii media „NTV Moldova”, difuzat pe 09 martie 2022, ora 19:00, la capitolul respectării prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale. Astfel, pe 09 martie 2022, ora 19:00, „NTV Moldova” a difuzat buletinul informativ <i>„Știri”</i>, în cadrul căruia au fost relatate următoarele subiecte: <i>„Explodează prețurile pentru carburanți”</i> (19:01:47); <i>„Premise pentru scumpirea călătoriei”</i> (19:05:05); <i>„Opoziția cere optimizări la ANRE”</i> (19:07:45); <i>„Soluții pentru ieftinirea carburanților”</i> (19:10:54); <i>„Premise pentru noi scumpiri”</i> (19:13:07); <i>„Incertitudini pe piața energetică”</i> (19:16:21). <i>„Fermierii vor să exporte porumb”</i> (19:18:35): În subiect se menționează că interzicerea exportului de porumb le va provoca pierderi imense fermierilor. Moderatoarea: <i>„Interzicerea din 01 martie a exporturilor de porumb, le va provoca pierderi imense fermierilor care nu vor mai avea bani pentru a finaliza lucrările de primăvară. Avertizarea vine din partea vice-președintelui Comisiei Parlamentare Agricultură și Industrie alimentară, socialistul Radu Mudreac. El a solicitat anularea acestei restricții impuse de Comisia pentru Situații Excepționale pe un termen de 60 de zile”</i>. Urmare a monitorizării subiectului dat, se atestă că furnizorul de servicii media „NTV Moldova” nu a ținut cont de prevederile art. 13 alin. (5) lit. c) din CSMA, potrivit căruia: <i>„În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: titlurile și textele afișate pe ecran să reflecte cât mai fidel esența faptelor și datelor prezentate”</i>. Astfel, pe parcursul relatării întregului subiect cu titlul: <i>„Fermierii vor să exporte porumb”</i>, nu a fost prezentat niciun comentariu, opinie sau nemulțumire venită din partea fermierilor sau a

altor persoane din domeniul agriculturii care ar proba informația din știre.

De asemenea, potrivit art. 13 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri, pentru care exactitatea și corectitudinea sunt esențiale, relatările trebuie să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă și imparțială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii”*, or, știrea difuzată de „NTV Moldova” prezintă o opinie a unui deputat cu privire la o prevedere a Comisiei pentru Situații Excepționale, și se referă la un posibil fapt care poate, în opinia deputatului, avea loc în viitor. Știrea, însă, este o relatare despre un fapt care a avut loc în mod cert sau are loc în momentul relatării. Faptul trebuie documentat suficient, abordat credibil și imparțial, cu prezentarea echilibrată a diferitor opinii.

„Cererea Ucrainei va fi examinată separat” (19:21:59): În debutul subiectului moderatoarea menționează că *„cererea Ucrainei de aderare la Uniunea Europeană trebuie să fie examinată separat de cererile Georgiei și a Moldovei. Anunțul a fost făcut de ministrul Afacerilor Externe al Ucrainei, Dmitrii Kuleba. El a criticat cele două țări pentru că nu au sprijinit sancțiunile UE împotriva Federației Ruse”*. Este citată declarația ministrului ucrainean, care a menționat următoarele: *„Cu tot respectul față de partenerii noștri georgieni și moldoveni, dar depunerea de către Moldova și Georgia a cererilor de aderare la UE arată acum ca o încercare de a atașa cele două vagoane la un tren ucrainean de mare viteză, care se deplasează la Bruxelles. Cererea Ucrainei de aderare la UE într-un regim special ar trebui luată în considerare separat de cererile Georgiei și Moldovei. Apreciem solidaritatea georgienilor și a moldovenilor, și le suntem recunoscători pentru asistența umanitară. Totuși, cu părere de rău, până acum, nici Georgia, nici Moldova nu au susținut noile sancțiuni ale UE împotriva Rusiei. O astfel de poziție nu corespunde relațiilor de parteneriat dintre Ucraina, Georgia și Moldova, în cadrul „trioului asociat”, și ilustrează în mod clar ne dorința acestor țări de a contribui la securitatea în Europa”*.

Prin urmare, la difuzarea acestui reportaj, de asemenea, sunt relevante prevederile art. 13 alin. (5) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit căruia: *„În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: titlurile și textele afișate pe ecran să reflecte cât mai fidel esența faptelor și datelor prezentate”*. Astfel, titlul reportajului: *„Cererea Ucrainei va fi examinată separat”* denotă că furnizorul de servicii media audiovizuale nu reflectă în mod fidel esența faptelor și nu s-a ghidat de corectitudine în formularea titlului. Informații precum că aderarea Ucrainei la UE ar urma să fie examinată separat de cea a Republicii Moldova și a Georgiei nu au fost expuse. Ministrul Afacerilor Externe al Ucrainei a afirmat că: *„Cererea Ucrainei de aderare la UE într-un regim special ar trebui luată în considerare separat de cererile Georgiei și Moldovei”*, oficialul utilizând forma condiționată a verbului, fiind o opinie a acestuia. Alte relatări pe marginea acestui subiect nu au fost prezentate de nicio sursă relevantă, de exemplu, de reprezentanți ai UE responsabili de procesul de integrare europeană.

Astfel, informațiile prezentate în cadrul știrii, cu utilizarea verbului la timpul viitor nu corespund titlului: „Cererea Ucrainei va fi examinată separat”.

„SUA continuă războiul economic” (19:23:40): În debutul subiectului, moderatoarea menționează că: „Subsecretarul Victoria Nuland, a anunțat că președintele și diplomații americani continuă presiunile asupra comunității internaționale pentru a determina creșterea numărului aliaților împotriva Rusiei. Declarația a fost făcută în timpul audierilor din Senat. Republica Moldova nu a urmat deocamdată planul SUA și păstrează neutralitatea în problema Ucrainei”.

Declarația Victoriei Nuland, subsecretar de stat al SUA: „Noi exercităm presiuni asupra fiecărei țări cu care avem discuții. Acest lucru se face nu doar la nivel de președinte, secretar de stat, dar și la nivelurile departamentului de stat. Fiecare ambasador al nostru a fost instruit că trebuie să lucreze în fiecare țară-gază pentru a putea determina guvernele să acționeze în concordanță cu acțiunile SUA, UE și ale aliaților noștri, și să condamne Rusia, fiecare în măsura posibilităților. Noi continuăm să punem presiune pe țările care până în acest moment s-au abținut de la aplicarea sancțiunilor. SUA și aliații noștri încearcă să convingă China să renunțe la poziția sa neutră privind situația din Ucraina”.

Comentariul reporterului: „După mai mult de 10 zile de la conflictul cu Ucraina, Republica Moldova a rezistat presiunilor de a se alătura sancțiunilor împotriva Federației Ruse. Autoritățile de la Chișinău au menționat în repetate rânduri că țara noastră ar putea suporta pierderi importante într-un astfel de caz”. Drept urmare, este prezentată declarația viceprim-ministrului Republicii Moldova, Andrei Spânu, care însă nu confirmă presiunile la care este supusă Republica Moldova: „Noi analizăm foarte prudent și foarte echilibrat deciziile pe care le luăm, or noi înțelegem și alte riscuri care le avem pe acest teritoriu, și de asta vă rog să nu isterizăm, dar să înțelegem complexitatea problemei”. În plus, nu este clar dacă declarația dlui Spânu este făcută ca răspuns la declarația dnei Nuland, deși anume astfel sunt prezentate lucrurile în știre.

Urmare a analizei subiectului dat, observăm că afirmațiile enunțate precum că: „Republica Moldova nu a urmat deocamdată planul SUA și păstrează neutralitatea...” și „Republica Moldova a rezistat presiunilor de a se alătura sancțiunilor împotriva Federației Ruse” nu sunt însoțite de probe cu implicarea unor opinii din partea autorităților la acest capitol, și nu știm dacă Ambasada SUA sau alte entități occidentale au făcut presiuni în acest sens asupra Guvernului Republicii Moldova, și dacă da, cum au fost expuse sau manifestate presiunile despre care se vorbește în știre. Furnizorul de servicii media nu a manifestat corectitudine, imparțialitate și bună-credință la realizarea acestui material, titlul fiind tendențios, acuzator în raport cu SUA, care „continuă războiul economic”, acest „război” fiind îndreptat împotriva Federației Ruse. În același timp, însă, războiul (militar) din Ucraina declanșat de Federația Rusă este numit „problema Ucrainei” și „conflictul cu Ucraina”. O declarație a

subsecretarei de Stat din SUA este dată drept un fapt, iar în jurul acesteia sunt dezvoltate alte opinii, concluzii unilaterale ale „NTV Moldova” cu privire la faptul că: *„Republica Moldova nu a urmat deocamdată planul SUA și păstrează neutralitatea în problema Ucrainei”*.

Potrivit art. 13 alin. (1) lit. a): *„furnizorul de servicii media trebuie să asigure distincția clară între fapte și opinii”* și lit. b) din Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: *„informarea cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”*.

Totodată, sunt relevante prevederile art. 13 alin. (6) lit. a) din Cod, potrivit căroră: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateri publice”*.

„Ucraina, poligon biologic” (19:29:44): În debutul știrii date, „NTV Moldova” susține că: *„Statele Unite ale Americii au recunoscut că în Ucraina există laboratoare biologice americane”*. Furnizorul se bazează pe declarația adjunctului secretarului de stat al SUA, Victoria Nuland, potrivit căreia: *„Ucraina are facilități de cercetare biologică, iar acum suntem destul de îngrijorați de posibilitatea ca forțele ruse să încerce să preia controlul asupra lor. Așadar, lucrăm cu ucrainenii la modalități de a preveni ca aceste materiale de cercetare să cadă în mâinile forțelor ruse”*. În cadrul acestei declarații, Nuland nu a spus că laboratoarele biologice din Ucraina sunt „americane”, după cum relatează în reportaj „NTV Moldova”, ci doar a precizat că *„Ucraina are facilități de cercetare biologică...”*. De asemenea, „poligonul” din titlul știrii sugerează un teren special amenajat și destinat antrenamentelor/exercițiilor, adică unui proces în derulare. În acest context, furnizorul de servicii media nu a informat corect, iar acest fapt denotă că informația ar putea ajunge la consumator cu menirea de a fi dezinformat prin denaturarea declarațiilor oficialului american.

Astfel, conform prevederilor art. 13 alin (1) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, *„furnizorul de servicii media trebuie să asigure distincția clară între fapte și opinii”* și lit. b) *„informarea cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”*.

Totodată, din comentariul reporterului auzim că: *„Laboratoarele biologice înființate de SUA în Ucraina au stârnit îngrijorarea comunității internaționale”*. Ulterior, furnizorul prezintă opinia purtătorului de cuvânt al Ministerului chinez al Afacerilor Externe, Zhao Lijian: *„Le cerem părților implicate să asigure securitatea acestor laboratoare, în special SUA, care cunosc cel mai bine situația, să facă publică situația concretă a acestora cât mai curând posibil, inclusiv virusurile conservate și cercetările aplicate”*, dar și opinia purtătoarei de cuvânt a Ministerului de Externe de la

	Moscova, Maria Zaharova: „În 24 februarie, atunci când a început operațiunea specială, ei au distrus agenți patogeni extrem de periculoși, care pot provoca ciumă, antrax, holeră și denumiri pe care nu le cunoaștem. Cu ciuma și cu antraxul totul este clar”, iar poziția reprezentanților din Ucraina a fost omisă de furnizor. Prin urmare, „comunitatea internațională” s-a limitat la două țări - Rusia și China. În context, este oportun de menționat că potrivit art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică”. În plus, reportajul se încheie cu următorul comentariu al reporterului: „Subsecretarul de stat al SUA, Victoria Nuland, a declarat în timpul audierilor din Senat că Statele Unite încearcă să împiedice transferul în Rusia a instalațiilor americane care au ajuns acum sub controlul armatei ruse”, declarație care nu a fost vociferată de către oficialul american. Reiterăm că poziția Ucrainei, țara vizată direct în materialul despre „poligonul biologic”, a lipsit cu desăvârșire în materialul jurnalistic difuzat de furnizorul de servicii media audiovizuale „NTV Moldova”, fapt care împiedică favorizarea liberei formări a opiniilor. În acest sens, este de menționat că prin Decizia nr. 61 din 02 martie 2022, Consiliul Audiovizualului a aplicat furnizorului de servicii media „NTV Moldova” următoarele sancțiuni: - Avertizare publică - pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod. - Amendă în mărime de 5000 de lei - pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod. - Amendă în mărime de 5000 de lei - pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.
L. VIȚU-EȘANU:	– Am primit opinia „NTV Moldova”?
V. STEȚCALA:	– Am primit poziția postului: „Exclusiv Media” SRL a recepționat raportul de monitorizare a buletinului de știri a postului TV „NTV Moldova” din 09 martie 2022 și vă comunică următoarele: La subiectul Fermierii vor să exporte porumb”, se consideră încălcare faptul că nu a fost prezentată opinia fermierilor, pentru a proba titlul. Considerăm că acest lucru nu este necesar odată ce afirmația vine de la o sursă credibilă, da la o autoritate – vicepreședintele Comisiei Parlamentare pentru Agricultură, Radu Mudreac. În plus, subiectul deja era mediatizat din plin în acea perioadă, iar agricultorii și-au expus dorința de a deschide exportul. Și nu în ultimul rând, faptul că Guvernul a răspuns a doua zi la solicitarea lui

	<i>Radu Mudreac, reluând exportul, arată că nu am greșit când am scris că „Fermieiri vor să exporte porumb”.</i> <i>La subiectul „Cererea Ucrainei va fi examinată separat”, se consideră că în titlu, folosirea verbului „a fi” la timpul viitor nu a fost corectă și ar fi trebuit să fie utilizat în forma condiționată „ar putea fi”. Considerăm aici, că tehnicile și mecanismele lingvistice au rămas singurul domeniu în care sperăm că CA nu va interveni.</i> <i>La subiectul „SUA continuă războiul economic”, considerăm că afirmația vicepremierului Andrei Spânu este cea mai pertinentă probă, care arată că Moldova până la acel moment a rezistat formelor de presiune la care face referință Victoria Nuland. Subiectul întrunește condițiile unei știri integre, cu prezentarea opiniei unor persoane din primele eșaloane ale puterii.</i> <i>La subiectul „Ucraina, poligon biologic”, pornim de la declarațiile subsecretarului de stat Victoria Nuland, care recunoaște o informație negată cu regularitate anterior despre existența laboratoarelor biologice în Ucraina. Aici era imperios necesar de a transmite opiniile principalilor actori geopolitici ai lumii, Rusia și China, care au fost primele puteri ce au reacționat la declarațiile oficialului American. Trebuie să menționăm că la ora difuzării jurnalului, Ucraina încă nu avea o poziție oficială la acest subiect. Erau doar informații care circulau pe rețele de socializare și Telegram. Abia a doua zi Kievul a luat o poziție, acesta este motivul pentru care nu s-a regăsit în subiect. Reamintim că potrivit art. 13 alin. (7) din CSMA, prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție se asigură, de regulă, în cadrul aceluiasi program audiovizual, iar în mod excepțional, în programele următoare.</i> <i>În final precizăm că ținem cu strictețe să respectăm, de fiecare dată, recomandările și avertizările venite din partea CA.</i> <i>Rugăm să țineți cont și de faptul că abaterile pe care insistă Direcția monitorizare au fost depistate în doar 04 subiecte din 15 – situație care poate fi considerată drept element atenuant în luarea deciziilor dumneavoastră”.</i>
L. VIȚU-EȘANU:	– În doar 04 subiecte din 15, pentru că doar 04 subiecte au fost monitorizate.
A. GONȚA:	– Așa a fost obiectul sesizării.
L. VIȚU-EȘANU:	– Că dacă monitorizam toate 15, nu e exclus că situația ar fi arătat un pic altfel. În această scrisoare sunt inserate câteva citate în limba engleză, care face referire la <i>biolabs</i> , <i>biodefense</i> , dar nu este vorba de armă biologică, prin urmare, nu confirmă ceea ce s-a spus în știre. În ceea ce privește faptul că a fost dată doar poziția Rusiei și Chinei, pentru că Kievul a dat doar a doua zi, eu am verificat să văd dacă a doua zi cumva postul a dat poziția Kievului, și nu am văzut, a doua zi, în buletinul de știri poziția Kievului. În rest, acolo unde se invocă Legea cu privire la libertatea de exprimare, haideți să facem un pic de distincție între faptul că noi operăm în cadrul Codului serviciilor media audiovizuale, or nu prea văd referiri la prevederile CSMA în această scrisoare. Văd că se merge cu totul pe o altă lege.

	Monitorizarea nu s-a bazat pe acea lege, ci s-a bazat pe prevederile art. 13 din legea noastră specială. În ce privește acuratețea lingvistică și tehnicile de redactare lingvistică, dacă acestea sunt folosite pentru a manipula și a dezinforma, atunci da, ele vor fi monitorizate de CA. Haideți să nu umblăm și aici cu tertipuri. Bineînțeles că la sfârșit: „Nu vrem să credem că principalul organ de reglementare a spațiului audiovizual din țară ar recurge la forme de presiune și respingem categoric ideea că membrii CA încearcă să impună tehnici de cenzură și de reducere la tăcere”. Nu vrem să credem că furnizorii recurg, prin astfel de scrisori, la forme de presiune asupra CA-ului și că încearcă să reducă pe CA la tăcere. Aceasta am vrut să spun. Dle Dabija, vă rog.
O. DABIJA:	– Mulțumesc colegilor din Departamentul de monitorizare și dnei Aneta Gonța pentru raport. Cred că acest buletin de știri e simptomatic, adică arată de fapt o situație a buletinelor de știri în general. Monitorizările vor continua și vom avea în atenție, în special principalii furnizori, mai ales într-o perioadă atât de dificilă. Iar calitatea știrilor și modul în care sunt scrise burtierele ne arată că este foarte mult de lucru pentru a avea niște știri mai calitative și pentru a informa corect cetățenii. Pentru că de foarte multe ori, ceea ce scrie jos, cu text, diferă foarte mult de ceea ce este în știre. Eu cred că sunt și cazuri nu neapărat de rea-credință, dar chiar din neprofesionalism. Era foarte simplu - iată la o știre legată de fermieri, nimeni nu neagă faptul că dl deputat Mudreac cunoaște lucrurile și nu se neagă faptul că fermierii într-adevăr vor să exporte porumb - era foarte simplu sau să fie redefinit titlul știrii. Să sune ca: „<i>Opoziția parlamentară este îngrijorată în legătură cu exporturile de porumb</i>”, și nu apărea nici un semn de întrebare. Sau să fi sunat orice exportator de porumb și eu sunt sigur că avea să spună că el vrea să exporte mai departe porumb, pentru că acesta e interesul exportatorilor de porumb. Adică e scăpat un element foarte simplu. Mantra asta legată de laboratoarele biologice nu a pornit de la declarația dnei Nuland. Sunt ani de zile de când diverse surse de informare în masă au pornit o campanie de propagandă legată de laboratoare biologice, de baze militare. Foarte mulți cetățeni din Republica Moldova cred că există laboratoare biologice și poligoane militare americane chiar în Republica Moldova. Adică, nu este vorba doar de o afirmație, mai ales când în reacția furnizorului nu este pus textul în engleză (noi cunoaștem limba engleză, am lămurit exact ce a spus dna Nuland), asta a fost o prezentare ... Chiar văd lipsa bunei-credințe și tendința asta de manipulare, mai ales în contextul războiului din Ucraina. Evident, chestiunile legate în știri de acest gen de laboratoare biologice din Ucraina cred că va trebui să le monitorizăm în continuare, mai ales că a fost ulterior și poziția Ucrainei. Mulțumesc.
R. MIHALEVSCHI:	– Dl Dabija corect spune despre subiectul legat de poligoane biologice, demult există în spațiul public. Vreau să menționez că este o obligațiune pentru jurnalist să verifice informația. Nu doar să prezinte diferite opinii, dar și să verifice informația. Chiar și în răspunsul „NTV Moldova” vedem o frază, la subiectul „Ucraina,

	poligon biologic”, pornim de la declarațiile subsecretarului de stat Victoria Nuland, care recunoaște o informație negată cu regularitate, anterior, despre existența laboratoarelor biologice în Ucraina. O simplă documentare cu 10 minute înainte de ședință, și eu am găsit informație care chiar sunt în contradicție cu ceea ce spune furnizorul. Ambasada SUA în Ucraina, cel puțin în 2020, a prezentat mai multe informații despre acest program. Acordul despre acest program a fost încheiat încă în 2005 între Ministerul Sănătății din Ucraina și Ministerul Apărării al SUA. Deci, aceste informații sunt demult în spațiul public. O simplă documentare, nu necesită de sunat la Ministerul Sănătății din Kiev sau la Pentagon din Washington. Deci, despre asta tot trebuie să vorbim și să ținem cont.
A. GONȚA:	– Mă neliniștește și-mi displace cumva această reacție a furnizorului și regret, sincer, pentru că monitorizarea vine după 02 martie, după acea ședință în care am vorbit despre conflictul militar din Ucraina, și furnizorul a fost supus deja monitorizării, a luat mai multe avertizări și amenzi. Cred foarte mult în educare, reeducarea cu cea mai bună-credință a furnizorului, cred în parteneriat și în dorința sinceră de a colabora, nu de a ne arunca pietre unul în grădina celuilalt. Pentru mine este dureros să văd că după această dată, furnizorul respectiv continuă în același stil să facă știrile. Aici nu cred că e doar lipsă de acuratețe sau mici scăpări, dar din păcate, mai degrabă e rea-credință. Vreau să fac o precizare având în vedere alineatele din articolul 13. Noi am urmărit acum dimineață, pentru că ei au făcut referire la alin. (7) – prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, că pot fi prezentate nu neapărat în același program, dar poate fi și în următorul. Am descoperit că, într-adevăr, la subiectul cu fermierii, a doua sau a treia zi au mai fost subiecte în care am văzut și poziția fermierilor, deși nu era exact pe același subiect, dar poziția fermierilor a apărut. De aceea, propunerea este ca să scoatem alin. (4) din sancțiuni, cel cu avertizare publică, dar la subiectul cu fermierii - rămân titlurile și textul afișate pe ecran, trebuie să corespundă conținutului – aici, cu siguranță, furnizorul ...
L. VIȚU-EȘANU:	– Dar nu numai cu fermierii, e și la știrea despre cererea la Uniunea Europeană.
A. GONȚA:	– Da, dar eu zic de subiectul acesta concret. Acesta rămâne ca sancțiune, doar că propun ca alin. (4) totuși să-l scoatem din sancțiuni, pentru că el cumva a fost justificat. În ceea ce privește poziția Kievului - cu poligoanele militare și armele biologice - asta n-a fost nici în următorul buletin, nici a doua, nici a treia zi, ceea ce, din păcate, nu confirmă afirmațiile din scrisoare. Pentru mine nu atât contează sumele, ele sunt atât de neimportante în contextul acesta, cât mi-aș fi vrut să văd o bună-credință și o reeducare, sau măcar un început diferit de înțelegere a faptelor. Îmi pare rău că nu s-a întâmplat.
R. MIHALEVSCHI:	– Propunerea mea este să mergem cu varianta minimă de sancțiuni în fiecare caz.

L. TUREA:	– În cazul cu laboratoarele biologice, este o știre tendențioasă, cu re-credință. Cred că aici trebuie să decidem cu amenda maximă.
L. VIȚU-EȘANU:	– Asta la care ar fi?
A. GONȚA:	– Eu totuși sunt de părerea că trebuie să oferim șansa atunci când e posibil, să fim noi deschiși spre o altă abordare a lucrurilor și a înțelegerii jurnalismului de informare. Astea sunt reguli elementare care se învață la primul an la orice facultate de jurnalism. De asta, chiar nu cred că e vorba de interpretarea Codului.
L. VIȚU-EȘANU:	– Eu o să susțin pe Aneta și pe Ruslan în ședința de astăzi, pentru că am ajuns la o altă treaptă, la a doua treaptă. În acest caz, nici suma de 10 000, nici de 15 000 nu corespunde gravității situației. Până la urmă, sumele sunt derizorii, dar acesta e un alt considerent. Eu o să susțin să mergem pe 10 000, dna Turea, dar nu pe 15 000.
O. DABIJA:	– Și eu voi susține propunerea, cumva condiționat, pentru că presupun că pe parcursul următoarelor 3 luni oricum vom monitoriza cei mai importanți furnizori, printre care și „NTV Moldova”. Iar data viitoare, dacă ei vor încălca art. 13, deja voi merge pe amenda maximă.
L. VIȚU-EȘANU:	– Bine. Dna Crestenco, vă rog.
T. CRESTENCO:	– Nu vreau să comentez ultimul alineat din scrisoarea care am recepționat-o. Voi susține propunerea colegilor - pe amenda minimă.
L. VIȚU-EȘANU:	– Mulțumesc. Propun să votăm. A lua act de rezultatele monitorizării postului de televiziune „NTV Moldova”, urmare a autosesizării membrului Consiliului Audiovizualului, Orest Dabija. Cine este pentru, rog să votăm.
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Cine este pentru a sancționa cu avertizare publică PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod?
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Cine este pentru a sancționa cu amendă în mărime de 5 000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod? <u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO,

AU VOTAT:	O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Cine este pentru a sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. d) din Cod?
AU VOTAT:	<u>PRO – (5)</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA și R. MIHALEVSCHI. <u>CONTRA – (1)</u> - L. TUREA
L. VIȚU-EȘANU:	– 5 voturi – Pro. 1 vot – Împotrivă. Cine este pentru a sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. d) din Cod?
AU VOTAT:	<u>PRO – (5)</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA și R. MIHALEVSCHI. <u>CONTRA – (1)</u> - L. TUREA
L. VIȚU-EȘANU:	– 5 voturi – Pro. 1 vot – Împotrivă.
CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI DECIDE: 1. A lua act de rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual „NTV Moldova”, urmare a autosesizării membrului Consiliului Audiovizualului, Orest Dabija (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA). 2. A sancționa cu avertizare publică PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „NTV Moldova”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA). 3. A sancționa cu amendă în mărime de 5 000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA). 4. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. d) din Cod (PRO (5) – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA și R. MIHALEVSCHI; CONTRA (1) – L. TUREA). 5. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (6) lit. d) din Cod (PRO (5) – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA și R. MIHALEVSCHI; CONTRA (1) – L. TUREA). 6. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media	

audiovizuale, PP „Exclusiv Media” SRL este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică „NTV Moldova” pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit cărora: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri titlurile și textele afișate pe ecran să reflecte cât mai fidel esența faptelor și datelor prezentate”.

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 de lei „NTV Moldova” pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit cărora: „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să asigure distincția clară între fapte și opinii”.

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei „NTV Moldova” pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit cărora: „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”.

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei „NTV Moldova” pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit cărora: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie asigurată imparțialitatea, echilibrul și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică”.

7. PP „Exclusiv Media” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

8. PP „Exclusiv Media” SRL va prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial.

Datele bancare pentru achitarea amenzii:

Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7

Codul IBAN: MDXXTR GAAA143111LLLL0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 „Regulamentul cu privire la Transferul de credit” (cod numeric);

„LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

9. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

10. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția Monitorizare TV și Serviciul Economie, finanțe și evidență contabilă.

11. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul

Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.	
ANEXĂ:	DECIZIA nr. 83 din 17 martie 2022
ORDINEA DE ZI:	CHESTIUNEA nr. 3 Cu privire la examinarea cererii de prelungire a licenței de emisie eliberată PP „Timpul de dimineață” SRL pentru postul de televiziune „10 TV”
N. DASTIC:	– Prin cererea f/nr. din 17 februarie 2022, Publicația Periodică „TIMPUL DE DIMINEAȚĂ” a solicitat Consiliului Audiovizualului prelungirea Licenței de emisie seria AC nr. 000701 din 17.05.2016, eliberată pentru postul de televiziune „10 TV”, al cărui serviciu de programe urmează a fi difuzat prin rețelele distribuitorilor de servicii din țară, în format: de știri, prevăzut de Proiectul editorial și Structura serviciului media audiovizual de programe pentru postul de televiziune „10 TV”.
L. VIȚU-EȘANU:	– Este reprezentantul? Nu. Dna Gonța, vă rog.
A. GONȚA:	– Eu aș avea multe întrebări. M-am uitat la proiectul editorial, la ce propun ei în calitate de opere audiovizuale locale și retransmise și am foarte multe dubii. Nu știu, în cazul în care nu este nimeni care să explice aceste cifre, noi așa, cu ochii închiși, le dăm? Eu înțeleg că noi o prelungim, ceea ce înseamnă că ea va intra în valabilitate de acum încolo, vorbim de viitor. Dar m-am uitat ce propun ei: <i>programe audiovizuale locale realizate în exclusivitate de furnizor – 98,5%</i> , ceea ce înseamnă că el le face aici, în redacția de la Chișinău. <i>Programe retransmise - 0%</i> . Dar eu m-am uitat câteva zile la acest post TV și am văzut invers: 98,5% - retransmis și vreo 2% - locale. Mai sunt multe aici: ei operează cu niște expresii foarte ciudate, se face referire la Codul deontologic, și nu la legislație, nu la CSMA. Orarul - de la 17:00 la 23:00 ne propun produse locale. Dar în grilă e de la 06:00 dimineața sau la 05:00, e scris că sunt produse locale, produse locale însemnând doar știri. Altceva nu am văzut la produs local. La celelalte programe din grilă nici nu e indicat de unde vin, ce fel de programe sunt. Adică, pentru mine e foarte ciudat. Nu știu cum trebuie să procedăm ca să fie corect, dar în acest moment nu văd nicio bază ca să putem ...
L. VIȚU-EȘANU:	– Către Departamentul juridic: noi putem suspenda examinarea? Pentru că avem întrebări, și nu este reprezentantul ca să ne răspundă. Într-adevăr, când el zice că sunt conținuturi locale și vedem că totul este retransmis ...
Gr. CHIȚANU:	– Conform art. 26, noi trebuie să luăm o decizie fie de admitere, fie de respingere cu cel puțin 60 de zile de la data expirării. Trebuie să vedem când expiră, dacă mai avem ceva timp.
N. DASTIC:	– Astăzi este termenul-limită.

L. VIȚU-EȘANU:	– Dar noi putem lua decizia de a respinge, nu?
Gr. CHIȚANU:	– Exact. În cazul în care se constată că documentele nu-s conforme ...
A. GONȚA:	– Păi, documentele nu sunt. Bine, conforme ca formă, probabil sunt conforme, nu știu. Dacă a fost acceptat dosarul, bănuiesc că ele corespund cumva formei. Dar eu aș avea multe întrebări la care nu văd răspunsul.
Gr. CHIȚANU:	– Poate de contactat furnizorul?
A. GONȚA:	– Nu știu cum trebuie de procedat. Vreau să fim și în legalitate, dar în același timp ...
L. VIȚU-EȘANU:	– O întrebare către Departamentul juridic. Dacă ei spun că vor avea producție proprie și dacă noi astăzi constatăm că lucrurile arată altfel, că de fapt sunt conținuturi retransmise, noi putem în baza la ceea ce vedem astăzi pe ecran să luăm o decizie? Pentru că e vorba despre o prelungire a licenței, nu e vorba despre faptul că noi dăm o licență nouă. Dacă e vorba de o prelungire, înțeleg că ei ne spun că ceea ce au acum tot este 98% de conținut local. Ori noi atestăm la o monitorizare expresă că nu este un conținut local.
Gr. CHIȚANU:	– Trebuie de văzut ce Structură au aprobată până acum, la moment. Noi prelungim licența din momentul expirării.
N. DASTIC:	– Da, după categorii.
L. VIȚU-EȘANU:	– Poate facem o pauză și după aia revenim și vedem mai departe.
T. CRESTENCO:	– Eu tot am reticență ...
L. VIȚU-EȘANU:	– Să votezi așa, cu ochii închiși ...
Gr. CHIȚANU:	– Între timp, luăm legătura cu reprezentantul. Dacă nu vine cu clarificări, o să se considere că documentele nu sunt conforme.
<i>Președinta anunță o pauză tehnică de 20 de min.</i>	
L. VIȚU-EȘANU:	– Am revenit la examinarea chestiunii nr. 3 de pe Ordinea de zi: Cu privire la examinarea cererii de prelungire a licenței de emisie eliberată PP „Timpul de dimineață” SRL pentru postul de televiziune „10 TV”. Rămăsesem la discuții despre Structura programelor, dacă e identică sau nu. Constatăm că e una diferită. În cea care este acum, producția autohtonă ar fi de 56%, producția proprie – de 20,3%, retransmisă – 23,6%. Iar în noua Structură ar fi: producția proprie audiovizuală locală realizată în exclusivitate de furnizor – 98,5%. Acestea fiind spuse și în urma discuțiilor cu Direcția juridică, urmează să decidem. Cine este pentru admite cererea f/nr. din 17 februarie 2022 a Publicației Periodice „TIMPUL DE DIMINEAȚĂ” și a prelungi

	Licența de emisie seria AC nr. 000701 din 17.05.2016 (cu eliberarea unui formular nou), pentru o perioadă de nouă ani, pentru postul de televiziune „10 TV”, al cărui serviciu de programe urmează a fi difuzat prin rețelele distribuitorilor de servicii din țară?
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Cine este pentru a aproba Structura serviciului media audiovizual pentru postul de televiziune „10 TV”?
A. GONȚA:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Cine este pentru a aproba elementele de identificare ale serviciului media audiovizual al postului de televiziune „10 TV”, conform graficii?
A. GONȚA:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Mulțumesc. Dna Gonța, vă rog.
A. GONȚA:	– Noi prelungim, e clar că asta va putea fi supus verificării mai târziu. Dar cred că este important să vedem și acum dacă această concepție generală a serviciului de programe este respectată. Cred că trebuie să dispunem o monitorizare pe respectarea prevederilor licenței de emisie acum, până expiră actuala licență.
L. VIȚU-EȘANU:	– Cine este pentru ca să dispunem o monitorizare din oficiu a respectării prevederilor legale a licenței de emisie a postului „10 TV”?
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Vă mulțumesc. Dle Dabija, vă rog.
O. DABIJA:	– Am o completare. Îmi este rușine, pentru că eu mă consider român, dar când am încercat să mă uit la buletinele de știri la „10 TV”, sunt emisiuni din România, buletine de știri de o calitate foarte, foarte proastă și, probabil, voi solicita la o viitoare ședință monitorizarea acestor buletine, în baza art. 13. Practic, aceleași știri le repetă de dimineața până seara, merg din oră în oră aceleași știri timp de câteva zile la rând. Sunt sigur că ei nu se uită acum la noi, dar acest mesaj poate o să-i atenționeze și poate reușesc să modifice ceva. Da, noi suntem într-o situație de război, dar dincolo de faptul că prezintă niște știri reale, în baza unor comentarii foarte tendențioase legate de ce se întâmplă în România. De exemplu: „ <i>Criticarea Guvernului va fi asociată cu propaganda rusă</i> ”, greșeli în limba română la un post din România, greșeli destul de mari în limba română: „ <i>Arafat vrea să instaureze cenzura</i> ”. Cele legate de armata rusă – prin metafore se

	exprimă: „Ivan s-a apucat să fure din magazine și din gospodării”. Da, sunt imagini, dar puteau să prezinte cu totul altfel.
L. VIȚU-EȘANU:	– Dar nici măcar nu este metaforă, este o stereotipizare
O. DABIJA:	– Da, sunt chestiuni destul de grave: „Starea de criză - o invadare a vieții românilor”. Chiar îmi este rușine că sunt preluate astfel de știri din România și prezentate la noi, având în vedere faptul că există știri de o calitate înaltă care pot fi difuzate.
L. VIȚU-EȘANU:	– Mulțumesc, dle Dabija. Vom reveni la acest subiect.

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI

DECIDE:

1. A admite cererea f/nr. din 17 februarie 2022 a Publicației Periodice „TIMPUL DE DIMINEAȚĂ” și a prelungi Licența de emisie seria AC nr. 000701 din 17.05.2016 (cu eliberarea unui formular nou), pentru o perioadă de nouă ani, pentru serviciul media de televiziune „10 TV”, al cărui serviciu de programe urmează a fi difuzat prin rețelele distribuitorilor de servicii din țară (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA)

1.1. A aproba Structura serviciului media audiovizual pentru serviciul media de televiziune „10 TV” (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA), după cum urmează:

Formatul de principiu și structura serviciului media audiovizual:

B. 1. Formatul serviciului media audiovizual: Știri

B. 2. Structura programelor după sursa de proveniență (total ore de emisie săptămânală: 168 ore)

Producție proprie: 98,5%

Programe audiovizuale locale realizate în exclusivitate de furnizorul de servicii media: 98,5%

Programe audiovizuale locale realizate în coproducție și cu contribuția furnizorului de servicii media: 0%

Producții audiovizuale ale altor producători: 0%

Programe audiovizuale realizate de producători independenți aflați sub jurisdicția Republicii Moldova: 0%

Programe audiovizuale realizate de producători ce provin din statele membre ale Uniunii Europene și/sau din statele terțe participante la Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră: 0%

Programe audiovizuale realizate de producători ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova: 0%

Programe retransmise/preluate/achiziționate: 0%

Realizate de alți furnizori de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova: 0%

Realizate de furnizori de servicii media ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova: 0%

B.3. Opere europene:

Procente rezervate operelor audiovizuale europene: 98,5%

Procent rezervat operelor audiovizuale europene realizate de către furnizor: 98,5%

Procent rezervat operelor audiovizuale europene: 0%

Procent rezervat operelor audiovizuale europene create de producători independenți din Republica Moldova: 0%

B.4. Structura serviciului media audiovizual pe tipuri de programe:

- Programe informative și analitice: 79,2%

- Programe educaționale și culturale: 4,86%

- Filme (artistice, documentare, animație): 0%

- Muzică (în cazul posturilor TV – clipuri muzicale neîncadrate în emisiuni): 0%

- Alte tipuri de emisiuni: 14,4%

- Teleshopping, sponsorizare: 0%

- Publicitate: 0,5%

- Promo: 1%

1.2. A aproba elementele de identificare ale serviciului media audiovizual de televiziune „10 TV” (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA), după cum urmează:

2. Licența de emisie seria AC nr. 000701 din 17.05.2016, eliberată Publicației Periodice „TIMPUL DE DIMINEAȚĂ” pentru serviciul media de televiziune „10 TV”, devine nevalabilă din 17.05.2022.

3. Pentru licența de emisie, Publicația Periodică „TIMPUL DE DIMINEAȚĂ” va achita o taxă în valoare de 3250 de lei.

Datele bancare pentru eliberarea/prelungirea licenței de emisie:

Beneficiar: MF-Trezoreria de Stat

Prestatorul beneficiar: Ministerul Finanțelor-Trezoreria de Stat

Cod fiscal: 1006601000037

Cod bancar: TREZMD2X

Codul IBAN: MDXXTRGAAA114521LLLL0000

4. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr.3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

5. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția licențiere și autorizare și Serviciul economie, finanțe și evidență contabilă.

6. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

ANEXĂ: DECIZIA nr. 84 din 17 martie 2022

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI

DECIDE:

1. A dispune monitorizarea serviciului media audiovizual „10 TV” cu privire la respectarea Concepției generale a serviciului de programe, prevăzută în conținutul licenței de emisie, Anexa nr. 1, urmare a autosesizării vicepreședintei Consiliului Audiovizualului, Ana Gonța (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA).

2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

3. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului

ANEXĂ: DECIZIA nr. 85 din 17 martie 2022

ORDINEA DE ZI:	Chestiune suplimentară: Cu privire la modificarea Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 02 martie 2022
Gr. CHIȚANU:	– La data de 02 martie 2022 a fost adoptată Decizia nr. 61 cu privire la rezultatele monitorizării unor posturi de televiziune în perioada 24-27 februarie 2022. În procesul de redactare a deciziei respective, au fost constatate erori care urmează a fi înlăturate. Solicit aprobarea proiectului de decizie după cum urmează: ➤ la pct. 12 și pct. 16, în partea ce se referă la „RTR Moldova”, sintagma „art. 13 alin. (5) lit. f)” se substituie cu sintagma „art. 13 alin. (5) lit. e)”; ➤ se exclude pct. 14.
L. VIȚU-EȘANU:	– Mulțumesc. Cine este pentru a modifica Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 02 martie 2022 <i>Cu privire la rezultatele monitorizării unor posturi de televiziune, în perioada 24-27 februarie 2022?</i>
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro.
CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI DECIDE: 1. A modifica Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61 din 02 martie 2022 <i>Cu privire la rezultatele monitorizării unor posturi de televiziune, în perioada 24-27 februarie 2022</i> (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA), după cum urmează: - la pct. 12 și pct. 16, în partea ce se referă la „RTR Moldova”, sintagma „art. 13 alin. (5) lit. f)” se substituie cu sintagma „art. 13 alin. (5) lit. e)”; - se exclude pct. 14. 2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV. 3. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.	
ANEXĂ:	DECIZIA nr. 86 din 17 martie 2022

ORDINEA DE ZI:	Diverse
L. VIȚU-EȘANU:	– Dle Mihalevschi, vă rog.
R. MIHALEVSCHI:	– Solicit monitorizarea tematică a mai multor reportaje în cadrul emisiunilor „Время Новостей”, difuzate pe 09, 10 și 11 martie, la ora 21:00, de către serviciul media „TV 6” și la ora 22:00 de postul „Orhei TV”. Sunt buletine de știri identice. Vorbesc la concret la anumite reportaje: <u>Programul „Время Новостей” din 09 martie:</u> - reportajul „Две недели войны, гуманитарные коридоры и разрушенные города”.

	- reportajul „Топливо может стоить дешевле. Партия ШОР предлагает сократить акцизы и снизить НДС”. <u>Pe data de 10 martie:</u> - reportajul „Обвинение в адрес ПДС. Апостолова: Власть игнорирует граждан”. - reportajul „Коронавирус отступает, Партия ШОР настаивает на ограничения”. <u>În buletinul de știri „Время Новостей” din 11 martie – 3 subiecte:</u> 1. „Требуется прозрачность. Партия ШОР запрашивает расчёты о расходах на беженцев”. 2. „Помощь беженцам – трое детей будут посещать детсад в Оргееве”. 3. „ЕС не пример. Эстония приняла меры, предложенные ранее Партией ШОР”. Se propune monitorizarea respectării următoarelor prevederi ale CSMA: art. 13 alin. (1), (4), (5), (6). Citez: - alin. (1) „<i>În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe:</i> <i>a) să asigure distincția clară între fapte și opinii;</i> <i>b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”.</i> - alin. (4) „<i>În cadrul programelor audiovizuale de știri, pentru care exactitatea și corectitudinea sunt esențiale, relatările trebuie să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă și imparțială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii.</i> - alin. (6) „<i>În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateri publică; b) evitarea oricăror forme de discriminare”.</i>
L. VIȚU-EȘANU:	– Mulțumesc mult. Dacă suntem în zona monitorizărilor, am menționat și eu că aș dori să dispunem o monitorizare din oficiu a felului în care este reflectată tematica refugiaților. Buletinul de știri principal al seriei pentru fiecare furnizor e diferit, urmează să stabilească serviciul de monitorizare. Perioada o stabilim ulterior cu serviciul de monitorizare, dar va fi timp de o săptămână de zile, cu incorporarea unui week-end. E vorba despre furnizorii naționali.
R. MIHALEVSCHI:	– Dna președintă, propun să puneți la vot fiecare propunere.
L. VIȚU-EȘANU:	– Da, sigur. Cine este pentru monitorizarea furnizorilor „TV 6” și „Orhei TV”, așa cum a propus dl Mihalevschi?
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO,

	O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Cine este pentru dispunerea monitorizării pe tematica refugiaților, în baza art. 11 – <i>Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale</i>: - alin. (2) lit. a): <i>Sunt interzise programele audiovizuale:</i> <i>a) susceptibile de a propaga, incita, promova sau justifica ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță sau pe discriminarea pe criterii de sex, de rasă, de naționalitate, de religie, de dizabilitate sau de orientare sexuală”;</i> - art. 13 alin. (1) lit. a) și b) - <i>distincția dintre fapte și opinii și informarea cu bună-credință, informarea corectă.</i> Am putea să vedem și alin. (6) lit. b) - <i>evitarea oricăror forme de discriminare.</i> Bun, parțial se acoperă și cu formele de discriminare interzise de art. 11, cred că se vor suprapune. Dna Crestenco, vă rog.
T. CRESTENCO:	– Dacă discutăm subiectul refugiaților, propun să includem și monitorizarea art. 15 – <i>Protecția imaginii copiilor</i> , dacă susțineți și dacă reușim să facem această monitorizare.
L. VIȚU-EȘANU:	– Haideți să mergem pe fiecare propunere de monitorizare, separat, pentru că la mine e vorba despre refugiați, și protecția copiilor – sunt două categorii separate.
T. CRESTENCO:	– Imaginea copiilor refugiați.
L. VIȚU-EȘANU:	– Eu cred că ele sunt articole separate. Imaginea copiilor este una, și felul în care se reflectă pe discriminare e alta. Eu propun să mergem separat. Tematica refugiaților e una, m-ar interesa să vedem în ce măsură s-au folosit etichetări, nu s-au folosit etichetări, a fost discriminare, a fost pus într-o lumină pozitivă sau negativă. Iar protejarea drepturilor copiilor este cu totul altă reglementare.
R. MIHALEVSCHI:	– Asta e întrebarea: dacă reușim să facem acum sau mai târziu?
L. VIȚU-EȘANU:	– Eu propun să punem separat, pentru că sunt două chestiuni diferite.
O. DABIJA:	– Și eu propun separat și cumva prioritizate, pentru că într-adevăr, în spațiul public au fost foarte multe acuze la adresa refugiaților și tot felul de știri false. Sunt foarte mulți refugiați, sunt persoane diferite, dar este foarte important să nu existe discriminare. Dacă vor exista semnale și privind respectarea drepturilor copiilor, cred că poate fi o monitorizare separată.
L. VIȚU-EȘANU:	– De acord. Cine este pentru dispunerea monitorizării pe tema refugiaților, conform articolelor pe care le-am menționat?
AU VOTAT:	<u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA.
L. VIȚU-EȘANU:	– 6 voturi – Pro. Vă mulțumesc. Dna Gonța, vă rog.

A. GONȚA:

– În continuare la tot ce ați spus până acum și despre ce am vorbit astăzi. Suntem într-o situație de criză regretabilă și deosebită. Am văzut că diferiți furnizori de servicii media audiovizuali au decis să acopere acest subiect în mod diferit. În definitiv, într-adevăr, este politica editorială a fiecărui post – să dea mai mult, mai puțin, să omită anumită informație sau să le prezinte. Nici într-un caz nu vrem să fim acuzați și nu vrem să fim percepuți ca pe cineva care cenzurează sau vrea să intervină. Categorie nu este vorba despre asta. Noi vrem să fim văzuți ca niște parteneri și instituția care vrea să ajute în măsura în care poate să facă acest lucru și îi permite legislația. Trebuie să recunoaștem că acum, din păcate, nu avem capacitatea să facem un ghid atotcuprinzător despre cum ar fi bine să fie reflectat conflictul militar din Ucraina. Dar în jurnalism este această parte, care se numește „Jurnalism de război”, avem corespondență de război. Unele redacții, am văzut că au trimis reporteri în teren și fac acest jurnalism. Indiferent de cât de mari ar fi provocările ca să prezentăm într-un fel sau altul, mai mult, primii – să respectăm totuși atât Codul deontologic, cât și legislația audiovizuală și să informăm corect. La nivel european există mai multe recomandări care pot fi luate în seamă sau nu, despre cum poate fi reflectat un conflict armat, un război, ghiduri cu referire la jurnalismul de război sau în situațiile de criză care ar fi recomandabil să fie citite, să fie consultate de jurnaliștii noștri, în lipsa unei reglementări la nivel național, local. Cele mai multe recomandări de felul acesta vizează, bineînțeles, aceeași informație corectă care la noi este echivalentă cu același celebru art. 13, cu accent pe deontologie, pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a minorilor, a persoanelor aflate în situații vulnerabile, dar și pe evitarea speculațiilor, a discursurilor care pot incita la ură, la intoleranță sau discriminare de orice fel.

Am făcut o listă, nu este exhaustivă, bineînțeles, a celor mai importante recomandări făcute de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei și de APCE în diferite perioade, pe care o să le plasăm pe site-ul CA-ului și care pot fi consultate la necesitate. Vizează atât jurnaliștii care sunt în teren, protecția lor și felul în care își fac meseria în această perioadă, cât și niște recomandări de ordin deontologic despre cum trebuie să fie reflectate subiectele cu referire la emigranți, la refugiați, la diferite categorii de persoane care sunt în situații vulnerabile.

De aceea, o să vă îndemnăm să consultați – bineînțeles, este cu caracter de recomandare, nu impunem nimănui nimic. Plus, un ghid al unui jurnalist român, fost corespondent de război, Cătălin Gomboș, care din proprie experiență povestește cum se face jurnalismul de război și care reguli ar fi de urmat ca să faci corect și bine meseria și să informezi corect publicul, și în același timp, să rămâi în siguranță. Linkurile către aceste documente o să fie plasate pe site. Îi îndemnă pe toți cei interesați să le consulte. Am avut câteva cereri de consultări, pe parcursul ultimelor săptămâni, de la furnizorii de servicii media audiovizuale în anumite subiecte. Înainte de a difuza un anumit subiect în privința căruia au avut dubii și nu știau exact cum să facă ca să fie și informare corectă, dar și să nu afecteze pe cineva atunci când difuzează, s-au consultat cu specialiștii noștri. Salutăm o astfel de

L. VIȚU-EȘANU: AU VOTAT: L. VIȚU-EȘANU:	abordare, și în niciun caz, acuzații de imixtiune sau cenzură. Categoric respingem astfel de acuzații. Mulțumesc. – Mulțumesc foarte mult. Cine este pentru închiderea ședinței? <u>PRO – (6) UNANIM</u> – L. VIȚU-EȘANU, T. CRESTENCO, O. DABIJA, A. GONȚA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA. – 6 voturi – Pro. Vă mulțumesc.
CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI DECIDE: 1. A dispune monitorizarea programului informativ „Время новостей”, difuzat la 09, 10 și 11 martie, ora 21:00, în serviciul media audiovizual „TV6”, și la ora 22:00, în serviciul media audiovizual „Orhei TV”, privind respectarea prevederilor art. 13 alin. (1), (4), (5) și (6) din Codul serviciilor media audiovizuale, urmare a autosesizării membrului Consiliului Audiovizualului, Ruslan Mihalevschi (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU – EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA) 2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV. 3. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.	
ANEXĂ:	DECIZIA nr. 87 din 17 martie 2022
CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI DECIDE: 1. A dispune monitorizarea principalelor buletine de știri difuzate în cadrul serviciilor de programe ale furnizorilor naționali de servicii media, în contextul reflectării subiectului refugiaților din Ucraina în Republica Moldova, privind respectarea prevederilor art. 11 alin. (2) lit. a), art. 13 alin. (1) lit. a) și b), alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale, urmare a autosesizării președintei Consiliului Audiovizualului, Liliana Vițu-Eșanu (PRO (6) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI și L. TUREA). 2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV. 3. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.	
ANEXĂ:	DECIZIA nr. 88 din 17 martie 2022

*Președintele ședinței a constatat că Ordinea de zi
a fost epuizată și a declarat ședința închisă.*

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

Ex: Tatiana EFTODI